Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 15 december 2026
Voorstel: 2026-102

Zaaknummer: 1894/2026/3462087
Documentnummer: 1894/2026/3462090
Datum collegebesluit: 3 november 2026

Onderwerp
Belastingverordeningen 2027 en kostendekkingsplan WRP 2027-2031

Openbaarheid
Alle stukken zijn openbaar.

Voorstel

1 De volgende verordeningen vast te stellen:

a. de Legesverordening Peel en Maas 2027;
b. de Verordening onroerende-zaakbelastingen Peel en Maas 2027;
c. de Verordening rioolheffing Peel en Maas 2027;
d. de Verordening reinigingsheffingen Peel en Maas 2027;
e. de Verordening verblijfsbelasting Peel en Maas 2027;
f. de Verordening markt- en standplaatsgelden Peel en Maas 2027;
g. de Verordening lijkbezorgingsrechten Peel en Maas 2027;
h. de Verordening reclamebelasting Peel en Maas 2027.

2 De volgende verordeningen in te trekken:

i. de Legesverordening Peel en Maas 2026;
j. de Verordening onroerende-zaakbelastingen Peel en Maas 2026;
k. de Verordening rioolheffing Peel en Maas 2026;
l. de Verordening reinigingsheffingen Peel en Maas 2026;
m. de Verordening verblijfsbelasting Peel en Maas 2026;
n. de Verordening markt- en standplaatsgelden Peel en Maas 2026;
o. de Verordening lijkbezorgingsrechten Peel en Maas 2026;
p. de Verordening reclamebelasting Peel en Maas 2026.

3 Het kostendekkingsplan behorend bij het Water- en Rioleringsprogramma (WRP) 2027–2031 zoals opgenomen in de bijlage vast te stellen.

Inleiding
Het is gebruikelijk om in het laatste kwartaal van het jaar het tarievenbeleid te behandelen. Met dit voorstel worden de tarieven van de diverse gemeentelijke belastingen voor 2027 vastgesteld. Het merendeel van de tariefswijzigingen is gebaseerd op hetgeen in de begroting 2027 is afgesproken over de lokale heffingen. Hiernaast wordt de kostendekking voor het Water- en rioleringsprogramma 2027 – 2031 ter besluitvorming voorgelegd.

De Omgevingswet verplicht ons tot doelmatige inzameling van stedelijk afvalwater, verwerking van hemelwater en maatregelen tegen grondwateroverlast in de openbare ruimte. Nu het GRP 2022–2026 afloopt, vullen we deze zorgplichten in met een nieuw Water- en Rioleringsprogramma (WRP). Het vaststellen van het WRP is onder de Omgevingswet een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders. De financiële onderbouwing van het WRP- het kostendekkingsplan- is een bevoegdheid van de Raad. In hoofdstuk 1 van het bijgevoegde kostendekkingsplan wordt de te volgen procedure nader toegelicht.

Het kostendekkingsplan brengt de benodigde investeringen en exploitatielasten in beeld en vormt de financiële onderbouwing van het WRP. Tegelijk biedt het de grondslag voor de rioolheffing: alleen kosten die we kunnen verantwoorden, brengen we in rekening bij inwoners en bedrijven.

Met het kostendekkingsplan en het WRP kunnen we de zorgplichten goed uitvoeren, investeringen tijdig plannen en bestuurlijk verantwoording afleggen over de inzet van publieke middelen.

Beoogd effect
Het creëren van een juridische grondslag voor de heffing en invordering van de verschillende gemeentelijke belastingen, leges en rechten voor het jaar 2027.

Argumenten

1.1 *Bij het vaststellen van de begroting 2027 zijn principebesluiten genomen met betrekking tot de gemeentelijke belastingen*
Bij het vaststellen van de begroting 2027 is als uitgangspunt genomen om:

- de tarieven voor de onroerendezaakbelastingen aan te passen zodat de opbrengst ten opzichte van 2026 stijgt met 2% (+0,5% areaaluitbreiding als gevolg van nieuwbouw en/of verbouw);
- op basis van het kostendekkingsplan WRP 2027-2031 het tarief voor de rioolheffing aan te passen van € 318,60 naar € 319,60;
- de tarieven voor de afvalstoffenheffing (éénpersoons- en meerpersoonshuishouden) te verhogen met € 15;
- de tarieven voor de verblijfsbelasting ongewijzigd te laten;
- de tarieven voor de leges te indexeren op basis van Loonvoet sector overheid (50%) en Prijs Bruto binnenlands product (50%), zijnde 3,6%;
- de tarieven voor de overige heffingen te verhogen met 1% inflatie.

1.2 *Uit een uitgevoerd onderzoek blijkt dat de leges aan de juridische kostendekkings-vereisten voldoen en dat het kostendekkingspercentage 75,40% bedraagt.*
Naar aanleiding van toezeggingen aan de gemeenteraad is in het eerste kwartaal van 2025 een evaluatie naar de leges uitgevoerd. De belangrijkste aanbevelingen uit deze evaluatie betreffende de kostendekkendheid van de leges zijn:

- ➔ Zoveel mogelijk het principe ‘de aanvrager betaalt’ toe te passen en daarom te streven naar een algeheel kostendekkendheidspercentage van circa 75%.
- ➔ De wijze van indexatie legestarieven aan te passen naar een gecombineerde indexatie van Loonvoet sector overheid (50%) en Prijs Bruto binnenlands product (50%) die meer in lijn is met de kostenontwikkeling van de leges waardoor het kostendekkendheidspercentage minder zal fluctueren.
- ➔ Aanscherping kostentoerekening door waar mogelijk te rekenen met uurtarieven op clusterniveau in plaats van afdelingsniveau.

Met in achtneming van bovengenoemde aanbevelingen zijn voor 2027 de baten en lasten geactualiseerd rekeninghoudende met het verwachte aantal te verlenen diensten en de daarmee gemoeide tijdsbesteding. De conclusie van de actualisatie is dat de hoofdstukken en paragrafen voldoen aan de juridische kostendekkingsvereisten. Deze houden in dat op hoofdstukniveau het kostendekkendheidspercentage beneden de 100% moet blijven. Op onderliggend paragraaf- en artikelniveau is overschrijding van 100% wel toegestaan mits het gemiddelde per hoofdstuk maar onder de 100% kostendekkendheid blijft.

Hoofdstuk	Omschrijving	Dekkingspercentage
Hoofdstuk 1	Algemene dienstverlening	80,54
Hoofdstuk 2	Dienstverlening en besluiten in kader van de Omgevingswet	70,71

Hoofdstuk 3	Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn	56,90
Totaal		75,40

De (gemiddelde) kostendekkendheid van de leges bedraagt voor 2027 75,40%
Dit was in 2026 73,30%.

1.3 *De waardeontwikkeling noopt tot een aanpassing van de OZB-tarieven.*
De tarieven voor de onroerendzaakbelastingen worden bepaald aan de hand van de gewenste opbrengststijging in de begroting en de waardeontwikkeling van onroerende zaken. De WOZ-waarden voor 2027 worden vastgesteld naar de waarde op peildatum 1 januari 2026. Naar verwachting stijgen de waardes van de woningen gemiddeld met 8% en de waardes van de niet-woningen met 3% ten opzichte van een jaar eerder. Na herberekening van de tarieven betaalt een gemiddeld huishouden conform begroting 2027 2% meer OZB dan in 2026.

1.4 *Aanpassing van de tarieven reclamebelasting.*
De gemeente heft reclamebelasting in het centrumgebied van Panningen waarvan de opbrengst via een subsidie weer ten goede komt aan het centrum. In afstemming met de Stichting Centrum Management Panningen (CMP) wordt de reclamebelasting voor 2027 met gemiddeld 3,5% geïndexeerd.

3.1 *Financiële onderbouwing van de rioolheffing*
De rioolheffing mag maximaal kostendekkend zijn en moet deugdelijk onderbouwd zijn. Het voorliggende Kostendekkingsplan Water- en Rioleringsprogramma 2027–2031 vormt samen met het WRP de beleidsmatige en financiële basis voor de rioolheffing vanaf 2027. Zonder deze onderbouwing ontbreekt een sluitende grondslag voor de hoogte van de rioolheffing, wat de heffing juridisch kwetsbaar maakt. Het WRP en het kostendekkingsplan bieden inzicht in de opgaven, kosten en dekking van onze zorgtaken. Zo stellen we de tarieven transparant vast en leggen we er verantwoording over af.

Kanttekeningen

1.1 *Waardeontwikkeling leidt tot verschuivingen per individuele belastingplicht.*
Omdat de waardeontwikkeling niet voor alle onroerende zaken gelijk is, leidt dit voor individuele belastingplichtigen mogelijk tot verschuivingen. Dit is inherent aan de systematiek van heffen naar de waarde in het economische verkeer van onroerende zaken.

Financiën

De financiële gevolgen van de gewijzigde belastingtarieven uit dit raadsvoorstel zijn verwerkt in de begroting 2027.

Ten aanzien van het kostendekkingsplan WRP 2027-2031 geldt dat ons rioolstelsel een totale vervangingswaarde heeft van bijna € 340 miljoen. Om de functionaliteit ook voor de lange termijn te waarborgen, zijn de verwachte uitgaven voor de komende 80 jaar doorgerekend. De jaarlijkse kosten bestaan uit twee componenten:

- Kapitaallasten: circa € 2,2 miljoen per jaar. Dit betreft de lasten van investeringen uit het verleden, plus de investeringen die in de planperiode van dit WRP zijn voorzien voor vervanging, renovatie, verbeteringen en grondwatermaatregelen.
- Exploitatiekosten: circa € 3,7 miljoen per jaar, voor het dagelijks beheer en onderhoud.

Alle kosten worden gedekt via de rioolheffing, die wordt geheven op basis van de Verordening rioolheffing Peel en Maas. Het tarief voor 2026 bedraagt € 318,60. Om het tarief ook in de toekomst kostendekkend te houden, is in de planperiode een jaarlijkse stijging van € 1 nodig, gevolgd door een stijging van € 2 per jaar vanaf 2032. Daarnaast wordt het tarief jaarlijks bijgesteld met de opgetreden inflatie. Er wordt gebruik gemaakt van een egalisatievoorziening (op grond van BBV art. 43, lid 2), waarmee lasten gelijkmatig over meerdere begrotingsjaren worden verdeeld, en een bestemmingsreserve riolering, waarin overschotten uit de exploitatie worden opgevangen, bijvoorbeeld als gevolg van efficiencyvoordelen of gunstige aanbestedingsresultaten

Juridische afwegingen
De belastingverordeningen treden in werking de eerste dag na die van de bekendmaking.

Communicatie
1. De verordeningen worden op de voorgeschreven wijze bekendgemaakt.
2. Verder worden de belastingplichtigen geïnformeerd door de BsGW en via de communicatiekanalen van de gemeente.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Peel en Maas,

de gemeentesecretaris/directeur,	de burgemeester
K.H. Werps-Aerts	B.C.M. Vostermans

Behandelend portefeuillehouder: Suzan Hermans

Bijlage(n):
- Toelichting op de verordeningen en tarieven gemeentelijke heffingen 2027;
- de Legesverordening Peel en Maas 2027;
- Overzicht kostendekkendheid leges 2027;
- de Verordening onroerende-zaakbelastingen Peel en Maas 2027;
- de Verordening rioolheffing Peel en Maas 2027;
- de Verordening reinigingsheffingen Peel en Maas 2027;
- de Verordening verblijfsbelasting Peel en Maas 2027;
- de Verordening markt- en standplaatsgelden Peel en Maas 2027;
- de Verordening lijkbezorgingsrechten Peel en Maas 2027;
- de Verordening reclamebelasting Peel en Maas 2027;
- Kostendekkingsplan Water- en Rioleringsprogramma 2027–2031.